

PROJECT PREPARATION FACILITY

PPF-Serbia's perspective for sustainable growth

METODOLOGIJA I PROCEDURE ZA SELEKCIJU I PRIORITIZACIJU INFRASTRUKTURNIH PROJEKATA

SEKTOR: TRANSPORT

This project is funded
by the European Union

Louis Berger

| giz

International
Services

Stantec

| epcco

Government of the
Republic of Serbia

PODRŠKA EU U PRIPREMI PROJEKATA (PPF8)

Sva dokumenta, informacije, materijali i slike su dostupni za preuzimanje na
www.ppf.rs

METODOLOGIJA I PROCEDURE

Za selekciju i prioritizaciju infrastrukturnih projekata

CILJEVI OBUKE:

- Upoznavanje sa metodologijom za izbor i prioritizaciju infrastrukturnih projekata
- Upoznavanje sa procedurama, ulogama i odgovornostima u ovom procesu
- Postupno prolaženje kroz sve korake
- Ovladavanje svim pojmovima, znanjima i analitičkim veštinama neophodnim za sprovođenje celokupnog procesa kroz praktične vežbe na konkretnim primerima projekata

PROCES PLANIRANJA

Analiza ciljeva i mera iz strateških dokumenta

- NAD 2014-2020
- Nacionalne multi sektorske strategije i programi
- Sektorske i podsektorske strategije
- Mape puta za sektorski pristup
- Nacionalni budžet
- Sektorski planski dokument i Jedinствена lista infrastrukturnih projekata (SPD, SPP)
- EU sektorske i multi-sektorske strategije
- EU strategija za Zapadni Balkan
- EU indikativni strateški dokument za Srbiju
- Donatorske strategije

CIKLUS PLANIRANJA

Planiranje

- Izrada novog višegodišnjeg planskog dokumenta za planiranje razvojnih sredstava u Srbiji za period **2019-2025.** godine

PLANIRANJE

Izrada novog višegodišnjeg planskog dokumenta za planiranje razvojnih sredstava u Srbiji za period 2019-2025

Nastavak usklađivanja međunarodne razvojne pomoći sa strateškim prioritetima društveno-ekonomskog razvoja i EU integracija:

- Ojačati vezu sa procesom pristupanja, u kontekstu preispitivanja strateških prioriteta sa obavezama definisanim u NPAA, Akcionim planovima / pregovaračkim pozicijama
- Obezbediti efikasnije usmeravanje sredstava međunarodne razvojne pomoći

PLANIRANJE

Izrada novog višegodišnjeg planskog dokumenta za planiranje razvojnih sredstava u Srbiji za period 2019-2025

Identifikacija ključnih resursa potrebnih za sprovođenje strateških prioriteta u sektoru:

- Obezbediti prioritizaciju i fokusiranje resursa ka ključnim obavezama/proritetima
- Veći akcenat staviti na finansijske i ljudske resurse potrebne za sprovođenje reformi, ispunjenje obaveza
- Osigurati veću vezu između sektora - veći efekat pomoći

PLANIRANJE

Izrada novog višegodišnjeg planskog dokumenta za planiranje razvojnih sredstava u Srbiji za period 2019-2025

Podrška pripremnim aktivnostima usmerenim na izgradnju kapaciteta u kontekstu pripreme za Koheziju politiku EU:

- Akcenat na utvrđivanju kapaciteta potrebnih za sprovođenje kohezivne politike u Srbiji
- Jačanje kapaciteta za višegodišnje planiranje u kontekstu pripreme sporazuma o partnerstvu i operativnih programa
- Primena partnerskog principa tokom procesa
- Identifikacija uticaja na regionalni nivo i smanjenje regionalnih nejednakosti

PLANIRANJE

Izrada novog višegodišnjeg planskog dokumenta za planiranje razvojnih sredstava u Srbiji za period 2019-2025

Obuhvat sektora Transport :

Železnica, kopneni i vodeni putevi, civilno vazduhoplovstvo i intermodalni transport

Ključne zainteresovane strane - učesnici u procesu:

- Ministarstvo za evropske integracije
- Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture
- Institucije na nacionalnom i podnacionalnom nivou - članice sektorske radne grupe
- Ministarstvo finansija
- Regionalne razvojne agencije
- Organizacije civilnog društva
- Međunarodni razvojni partneri
- Eksperti za rodnu ravnopravnost

PROGRAMIRANJE

Strateški okvir

- Indikativni strateški dokument za zemlju korisnicu pomoći (Indicative Strategy Paper) 2014-2020
- Indikativni strateški dokument za više zemalja korisnica IPA II 2014-2020 (Multi-Country Indicative Strategy Paper 2014-2020)
- Nacionalne sektorske strategije
- Nacionalni program za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije NPAA
- Sektorski planski dokument SPD
- Jedinstvena lista infrastrukturnih projekata SPP

PROGRAMIRANJE

Proces programiranja infrastrukturnih projekata sprovodi se primenom Metodologije za selekciju i prioritizaciju infrastrukturnih projekata, koju je Vlada Republike Srbije odobrila krajem 2013. godine.

Metodologija služi za identifikaciju, procenu, selekciju i prioritizaciju infrastrukturnih projekata koji će biti finansirani iz sredstava IPA II i drugih izvora međunarodne razvojne pomoći.

PROGRAMIRANJE

Vlada Republike Srbije je usvojila odluku o osnivanju Nacionalnog odbora za investicije, koji ima zadatak da:

- usmerava pripremu kapitalnih infrastrukturnih projekata
- obezbedi usklađenost izvora finansiranja u fazama pripreme i sprovođenja projekata

Nacionalni odbor za investicije takođe predstavlja razvojnim partnerima planove pripreme i realizacije projekata sadržanih u Jedinstvenoj listi prioritetnih infrastrukturnih projekata.

Nacionalni IPA koordinator (NIPAC) obezbeđuje koordinaciju razvojne donatorske pomoći, uključujući i IPA II, dok ministar finansija upravlja procesom planiranja budžeta i fiskalne strategije, što omogućava koordinaciju između domaćih i inostranih izvora finansiranja infrastrukturnih projekata.

PROGRAMIRANJE

Proces programiranja u Republici Srbiji uređen je Akcionim planom za pripremu IPA nacionalnog akcionog programa.

Ključnu ulogu imaju Nacionalni IPA koordinator (NIPAC) tehnički sekretarijat i ovlašćeni predlagači akcija.

Ovlašćeni predlagači akcija u okviru procesa programiranja korišćenja sredstava IPA II su:

- Resorna ministarstva i posebne organizacije
- Službe Vlade
- Narodna skupština i
- Narodna banka Srbije

dok učešće ostalih državnih institucija i relevantnih aktera na nivou sektora u procesu programiranja IPA II koordinišu ovlašćeni predlagači.

PROGRAMIRANJE

Ključni mehanizam koji se koristi za učešće i koordinaciju učesnika u procesu programiranja predpristupne pomoći IPA II su sektorske radne grupe.

U okviru sektorskih radnih grupa učešće u konsultacijama je omogućeno svim relevantnim akterima u okviru datog sektora :

- Resornim ministarstvima i državnim institucijama
- Predstavnicima EU i drugih međunarodnih donatora
- Vlade AP Vojvodine
- Grada Beograda
- Lokalnih samouprava kroz Stalnu konferenciju gradova i opština i
- Predstavnicima organizacija civilnog društva kroz SEKO mehanizam

METODOLOGIJA I PROCEDURE

Za selekciju i prioritizaciju infrastrukturnih projekata

Proces selekcije i prioritizacije projekata obuhvata 6 faza i ima 5 karakterističnih međukoraka u kojima se razvijaju/popunjavaju dokumenti odnosno objavljuju rezultati rangiranja:

- Prikupljanje infrastrukturnih projekata po sektorima

Ispunjavanje PIF formulara

- Unos podataka o projektima u ISDACON i Identifikacija šire liste potencijalno strateških projekata
- Procena strateške relevantnosti (filtriranje)
- Uža lista relevantnih projekata;

Objavljivanje uže liste u ISDACON

Popunjavanje upitnika za GAP analizu

- Gap Assessment za užu listu strateški relevantnih projekata – Priprema GAP Izveštaja
- Finalna lista prioritetizovanih projekata - Objavljivanje finalne liste u ISDACON

PROCEDURE

Za selekciju i prioritizaciju infrastrukturnih projekata – uloge i odgovornosti

KORACI	Predlagač	Min.	MEI	SWG	Panel za procenu	TA
Sektorsko prikupljanje projekata Identifikacija relevantnih projekata	X	X X				
Ispunjavanje PIF (identifikacioni formular za projekte) Ubacivanje PIF-ova u ISDACon Formiranje šire liste strateški relevantnih projekata po sektorima	X	X	X			
Kreiranje šire liste strateških projekata po sektorima Dogovor o relevantnim projektima po sektorima			X	X X		

PROCEDURE

Za selekciju i prioritizaciju infrastrukturnih projekata – uloge i odgovornosti

KORACI	Predlagač	Min.	MEI	SWG	Panel za procenu	TA
Kreiranje uže liste strateških projekata po sektorima Objavljivanje uže liste u ISDACon-u			X X			
Popunjavanje upitnika za Gap Analizu Ubacivanje popunjenih upitnika GAP analize u ISDACon bazu Formiranje evaluacionih panela po sektorima Sprovođenje GAP analize Priprema i podnošenje Izveštaja GAP analize	X	X X	X		X	X
Prioritizacija projekata prema ustanovljenim kriterijumima Priprema konačnih nalaza GAP analize u posebnom formatu Odobrovanje finalne liste prioritetizovanih projekata Komunikacija sa predlagačima projekata Publikovanje finalne liste u ISDACon-u		X	X X	X	X	

I KORAK:

Identifikacija projekata

Cilj: Identifikacija baze infrastrukturnih projekata koji su potencijalno važni za implementaciju sektorskih strategija i/ili nacionalnih/regionalnih socio-ekonomskih razvojnih programa i njihovo registrovanje u predviđenom formatu (PIF) u ISDACON bazu

Glavni izvori za prikupljanje projekata su:

- Individualni predlagači projekata (PUCs, PEs)
- Strukturane baze/mehanizmi za projekte:
 - SLAP, i
 - baze projekata u ministarstvima,
- Sektorski strateški akcioni planovi – Master planovi

SLAP:

- tretira se kao jedan od mogućih izvora za prikupljanje potencijalnih infrastrukturnih projekata u sektorima životne sredine i poslovne infrastrukture. Ova baza ne pokriva sektor transporta i energetike
- ne može se više smatrati bazom u koju se redovno unose izmene i novi projekti

I KORAK:

Identifikacija projekata

Obuhvat	Ključni igrači	Inputi	Metod	Rezultat
<p>Konsolidacija i koordinacija postojećih procesa za identifikaciju projekata kako bi se stvorio osnov za formulisanje i izbor strateških infrastrukturnih projekata</p> <p>Identifikacija potencijalnih izvora/baza projekata</p>	<p>Resorna ministarstva Predlagači projekata (resorna ministarstva, javna preduzeća, javna komunalna preduzeća, opštine, etc.)</p>	<p>Nacionalne/sektorske strategije i druga dokumenta o javnim politikama</p> <p>SLAP i druge baze projekata</p>	<p>Identifikacija potencijalnih projekata iz postojećih baza podataka i projekata u odnosu na</p> <p>a) Sektorske strateške ciljeve sadržane u nacionalnim i sektorskim strategijama/akcionim planovima</p>	<p>Identifikovana i formulisana baza projekata</p>

II KORAK:

Standardizovane informacije o potencijalnim projektima

- Nakon prikupljanja infrastrukturnih projekata, nadležno ministarstvo koordiniše popunjavanje i kompletiranje **P**rojektnih **I**dentifikacionih **F**ormulara (**PIF**ovi)
- Standardni PIF formulari formulisani su za sledeće sektore: Životna sredina, **transport**, energetika i poslovna infrastruktura
- **PIF**-ove popunjava predlagač projekta (JP, Javno-komunalna preduzeća,...) a nadležno ministarstvo će odredjivati rokove za dostavu
- Po prijemu kompletiranih **PIF**-ova nadležno ministarstvo podnosi Ministarstvu za evropske integracije tako što unosi podatke u ISDACON bazu čime se kreira šira lista potencijalnih strateških projekata za svaki od navedenih sektora

II KORAK:

Standardizovane informacije o potencijalnim projektima

PIF sadrži tri seta osnovnih projektnih informacija :

- **Opšte podatke i informacije**, uključujući i podatke o institucionalnom uređenju i vlasništvu/nadležnosti nad javnim politikama u datoj oblasti
- **Kvalifikovanost/konzistentnost** sa EU politikama – IPA prioritetima/Country Strategy Paper – Sveukupnim nacionalnim strateškim okvirom – Pojedinačnim sektorskim strategijama
- **Procenu strateške relevantnosti** koja se zasniva na kriterijumima za stratešku relevantnost usaglašenim sa resornim ministarstvima

PREZENTACIJA PIF FORMULARA U WORDU

Prezentacija PIF formulara u Wordu

This project is funded
by the European Union

Louis Berger | giz International
Services

Government of the
Republic of Serbia

II KORAK:

Standardizovane informacije o potencijalnim projektima

- Projektne podatke iz PIF-ova resorna ministarstva unose u ISDACON bazu
- Pristup datoteci za podnošenje PIFova biće stalno otvorena, dok će procenu PIFova periodično obavljati
- Ova procena će se sistematično ažurirati i predstavljati odgovarajućoj SRG
- SLAP i ISDACON datoteke se neće spajati
- Za projekte koji dolaze iz SLAP baze takođe se popunjavaju PIF-ovi, bez obzira da li su prethodno prošli kroz SLAP kriterijume za bodovanje

II KORAK:

Standardizovane informacije o potencijalnim projektima

PROJECT PREPARATION FACILITY
PPF-Serbia's perspective for sustainable growth

Obuhvat	Ključni igrači	Inputi	Metod	Rezultat
(i) Identifikovanje institucionalne nadležnosti & organizacije; (ii) provera kvalifikovanosti; (iii) procena strateške relevantnosti. Omogućiti lak i jednostavan pristup sveobuhvatnoj bazi podataka predlagača infrastrukturnih projekata, institucionalne nadležnosti za datu politiku i osnovnih projektnih parametara..	MEI/ISDACon za formiranje i upravljanje bazom projekata. Projektni predlagači i nadležna institucija za popunjavanje i dostavu PIF-ova MEI	Predlagači projekata dostavljaju PIF-ove nadležnom ministarstvu.	MEI kroz PIF-ove koje popunjavaju predlagači projekta i/ili nadležna institucija prikuplja osnovne podatke o projektu. Ubacivanje kompletiranih PIF-ova u nacionalnu, na sektorima zasnovanu data bazu za infrastrukturne projekte kojom se upravlja kroz ISDACon.	Objedinjena, nacionalna, na sektorima zasnovana baza podataka infrastrukturnih projekata., lako dostupna kako za dostavljanje, tako i konsultacije u vezi sa PIF-ovima.

This project is funded
by the European Union

Louis Berger | giz

Government of the
Republic of Serbia

III KORAK:

Procena strateške relevantnosti

Strateška relevantnost može se definisati kao stepen do koga pojedinačni projekat doprinosi ostvarenju opšteg i sektorskog cilja određene javne politike i/ili sektorskih indikativnih ciljeva (target-a) kako su definisani u strateškom okviru

Kriterijumi za stratešku relevantnost definisani su posebno za pojedinačne sektore i podsektore: **Transport**, Energetika, Životna sredina i Poslovna infrastruktura

Kriterijumi za stratešku relevantnost prate ključne aspekte relevantnosti projekta za svaki od sektora/podsektora. U PIFu su grupisani u glavne oblasti od strateškog značaja (PIF: defined main areas for strategic relevance)

METODOLOGIJA

Za selekciju i prioritizaciju infrastrukturnih projekata – transport

PROJECT PREPARATION FACILITY
PPF-Serbia's perspective for sustainable growth

Transport - ključni oblasti za stratešku relevantnost

1. Potražnja / snabdevanje i faktori porekla / odredišta
2. Odnos sa drugim transportnim koridorima / rutama
3. Bezbednost saobraćaja i sigurnost transporta
4. Ekonomski sistemi i sektori koji su pogođeni projektom

III KORAK:

Procena strateške relevantnosti

Projekti će se ocenjivati u MEI a rezultati će se razmatrati na sastancima SRG kako bi se došlo do uže liste projekata po sektorima i podsektorima u odnosu na njihovu stratešku relevantnost (visoka/srednja/niska)

OCENJIVANJE: Dodeljivanje numeričke vrednosti između 1 (niska relevantnost) i 3 (visoka relevantnost) za svaki od kriterijuma u PIF-u

PONDERISANJE: Određivanje značaja svakog ocenjenog kriterijuma u PIF-u u ostvarenju strateških ciljeva sektora i množenje ocene sa ponderom dodeljenom određenom kriterijumu (1 ili 2)

RANGIRANJE: Redosled projekata prema procenjenoj strateškoj relevantnosti i/ili procenjenoj zrelosti

Institucionalno vlasništvo nad javnom politikom i institucionalno uređenje za pripremu projekta (na nivou institucije nadležne za javnu politiku) će se takođe definisati.

Projektni predlozi koji su procenjeni kao strateški relevantni se ubacuju u finalnu užu listu projekata po sektoru/podsektoru za projektno finansiranje. MEI će uneti te projekte u ISDACON bazu i projekti s uže liste će biti posleđeni na sledeći korak – **Popunjavanje upitnika za GAP analizu.**

OCENJIVANJE/ PONDERISANJE/ RANGIRANJE PROJEKATA - uža lista projekata

PROJECT PREPARATION FACILITY
PPF-Serbia's perspective for sustainable growth

SCORING for TRANSPORT SECTOR PROJECTS

	Project name	Value	Criteria									
			1. Demand/supply and origin/destination factors			2. Relation with other transport corridor/routes			3. Traffic safety and security of transport	4. Economy systems and sectors affected by the project		
			1A	1B	1C	2A	2B	2C	3A	4A	4B	Total score
			number of inhabitants affected	project mainly targeted to	any alternative transport solution	project provide better functionality	provide better interconnectivity	improve intermodality	improvement of safety	goods that could be transported	access to job opportunities	
1												
2												

This project is funded
by the European Union

Louis Berger | giz International Services

Government of the
Republic of Serbia

III/IV KORAK:

Procena strateške relevantnosti – uži spisak projekata

Obuhvat	Ključni igrači	Inputi	Metod	Rezultati
<p>Određivanje strateške relevantnosti prema sektorskim kriterijumima dogovorenim sa resornim ministarstvima</p> <p>Promovisanje samo strateški značajnih projekata sa svim ključnim preduslovima za njihovu implementaciju</p>	<p>MEI</p> <p>Sektorske radne grupe</p>	<p>Kriterijumi za strateški značaj definisani zajedno sa resornim ministarstvima za svaki sektor/podsektor</p> <p>ISDACON baza sadrži strateške infrastrukturne projekte</p>	<p>Strateški značaj za svaki projekat će biti ocenjen pomoću skale (niska-srednja-visoka) prema njihovoj usaglašenosti, doslednosti i koherentnosti u odnosu na kriterijume strateške relevantnosti</p>	<p>Analiza strateške relevantnosti za potencijalne projekte</p> <p>Uža lista strateški relevantnih infrastrukturnih projekata prema utvrđenim kriterijumima.</p>

V KORAK: Gap Assessment

GAP ANALIZA:

Procena zrelosti projektnih predloga zasnovana na „gap-u“ između postojeće projektne dokumentacije i zahteva domaćeg zakonodavstva, kao i preduslova za finansiranje iz međunarodne pomoći

GAP analiza će se sprovoditi samo za užu listu projekata koji su ocenjeni kao strateški relevantni

V KORAK: Gap Assessment

- Predlagači projekta/korisnici (JP, etc.) će na zahtev nadležnog ministarstva ispuniti posebne Upitnike za GAP analizu
- Svrha upitnika je da se prikupe detaljni podaci i ažurirane informacije o statusu projekta
- Ministarstvo dostavlja kompletirane upitnike sa neophodnim dokumentima u prilogu MEI-u, koji ih registruje kroz ISDACon
- MEI će uspostaviti Ocenjivački panel (AP)
- Članovi Ocenjivačkog panela će proveriti//sumirati popunjene upitnike i započeti ocenjivački postupak

V KORAK: Gap Assessment

Upitnik za sektor transporta sadrži sledeća poglavlja:

1. Rezime predloženog projekta – Opis projekta (max. 300 reči)
2. Identifikacija projekta
3. Tehnička procena
4. Institucionalna procena
5. Ekonomsko-finansijska procena – Expenditure Coverage system
6. Procena vezana za faktore životne sredine
7. Preliminarni rizici

PREZENTACIJA FORMULARA UPITNIK ZA GAP ANALIZU - U WORDU

PROJECT PREPARATION FACILITY
PPF-Serbia's perspective for sustainable growth

Prezentacija formulara Upitnik za GAP analizu - u Wordu

This project is funded
by the European Union

Louis Berger | giz International
Services

Government of the
Republic of Serbia

V KORAK: Gap Assessment

IZVEŠTAJI GAP ANALIZE

Kako priprema Izveštaja GAP analize (Gap Assessment Reports - GAR) zahteva specifično tehničko znanje, njihova priprema može da se poveri tehničkim ocenjivačima odobrenim od strane MEI i nadležnog ministarstva

Poseta konkretnoj lokaciji radi provere trenutnih uslova i upoznavanje sa predlagačima projekta je sastavni deo postupka

V KORAK: Gap Assessment

Svrha Izveštaja GAP analize:

- Sumarni prikaz projekta, kvaliteta postojeće projektne dokumentacije u odnosu na zakonske/statutarne, tehničko/tehnološke, institucionalne, finansijsko/ekonomske i zahteve za procenom uticaja na životnu sredinu
- Provera sprovodivosti projekta i preispitivanje da li je predloženi investicioni pristup najdelotvorniji i najefikasniji
- Prioritizacija projekata prema stepenu spremnosti za sprovođenje (zrelost)
- „Feedback“ predlagačima projekata kako bi unapredili i/ili kompletirali projektnu dokumentaciju

V KORAK: Gap Assessment

Elementi Izveštaja:

1. Rezime predloženog projekta – Opis projekta (max. 300 words)
2. Identifikacija projekta
 - 2.1 Obuhvat projekta
3. Tehnička procena
 - 3.1 Prostorno-planska dokumentacija
 - 3.2 Projektno-tehnička dokumentacija
 - 3.3. Identifikacija opcija
4. Institucionalna procena
 - 4.1 Institucionalni okvir/kapaciteti
5. Ekonomsko-finansijska procena – Expenditure Coverage system
 - 5.1 Socio-ekonomski kontekst
 - 5.2 Operativno-finansijski status projektnog operatora
 - 5.3 Projektni troškovi
6. Procena vezana za faktore životne sredine
7. Preliminarna procena rizika
8. Zaključci i preporuke

V KORAK:

Gap Assessment Report – 1. Rezime projekta

Rezime projekta treba da predstavlja prikaz ključnih tema koje su obrađivane u Izveštaju:

- **Identifikaciju projekta** (postojeće infrastrukturne probleme, obim predloženih radova, investicione opcije, procenu troškova, procena izvodljivosti)
- **Tehničku procenu** (status i zrelost tehničkih komentara),
- **Institucionalnu procenu** (institucionalna spremnost za implementaciju projekta),
- **Ekonomsko-finansijsku procenu** (finansijski status korisnika i ključni projektni troškovi),
- **Procenu uticaja na životnu sredinu,**
- **Preliminarnu procenu rizika i**
- **Zaključke**

V KORAK:

Gap Assessment Report – 1. Rezime projekta

Kako bi se sačinio dobro struktuiran rezime predlaže se korišćenje *Project's Maturity Questions Checklist* (EU DG Regio "Guide to CBA"):

- Da li Projekat sadrži jasno identifikovanu i dovoljnu analizu?
- Da li su sagledani indirektni efekti?
- Čiji troškovi i koristi su analizirani u ekonomskoj analizi? Da li su sve strane na koje Projekat potencijalno utiče sagledane?
- Da li Aplikacija sadrži dovoljno dokaza o projektnoj izvodljivosti s inženjerskog, institucionalnog, upravljačkog aspekta kao i u pogledu sprovodivosti projekta i uticaja Projekta na životnu sredinu?
- Da li je identifikovan 'business as usual' scenario („bez radikalnih promena“) kako bi se uporedila situacija sa i bez Projekta?
- Da li je Aplikant pokazao da su druge alternative i moguće opcije odgovarajuće sagledane (u smislu činiti minimum i mali broj opcija da se nešto učini)?

V KORAK:

Gap Assessment Report – 2. Projektna dokumentacija - 2.1. Obuhvat projekta

Ovaj deo Izveštaja treba da sadrži analizu i procenu sledećih inputa:

a. Iz „Gap Assessment“ Upitnika:

Predložena infrastruktura mora da bude jasno identifikovana, funkcionalno opravdana i usklađena sa ciljevima investicije (PIF-ovi i rezime projekta). Neophodno je dati kratak, ali jasan opis tipa intervencije/usluga

b. Iz projektne dokumentacije priložene od strane predlagača:

Pored podataka koje prilažu svi sektori, kao što su referentni teritorijalni obuhvat, regulatorni okvir, demografski i socio-ekonomski podaci, analiza potražnje, glavne inženjerske odlike (fizičke, tehničke, oprema, ukupni troškovi, EIRR), treba analizirati i parametre specifične za svaki sektor pojedinačno

V KORAK:

Gap Assessment Report – 2. Projektna dokumentacija - 2.1. Obuhvat projekta

Iz projektne dokumentacije priložene od strane predlagača:

Glavne inženjerske odlike, iz sektora Transporta su, na primer:

- Fizičke osobine: broj i ukupna dužina deonice /trake/železničkih pruga; skladišta/ parking mesta
- Tehničke karakteristike glavnih konstrukcija: deonice, trake/ železničke pruge; kapaciteta
- Oprema: oprema za računarsku kontrolu saobraćaja; objekata za transport tereta, logističkih usluga
- Nivoi usluga: maksimalni kapacitet staza / železničkih pruga, putnici i tona; vreme servisiranja, pouzdanost

V KORAK:

Gap Assessment Report – 3. Tehnička procena

Sumarni prikaz zrelosti postojeće dokumentacije treba da prikaže da li su i koji „nedostaci“ detektovani. Tehnička zrelost projektne dokumentacije treba da se odražava i u finalnom *Project Gap Assessment Sheet*

Status i kvalitet postojeće projektne dokumentacije treba proceniti u odnosu na usaglašenost sa:

- Statutarnom i zakonskom regulativom
- Tehničkim i tehnološkim standardima
- Zahtevima životne sredine

V KORAK:

Gap Assessment Report – 3. Tehnička procena 3.1 Prostorno planska dokumentacija

Ovo poglavlje Izveštaja obuhvata prikaz trenutnog stanja usaglašenosti projektne dokumentacije sa statutarnim i zakonskim propozicijama:

- Zakonom o planiranju i izgradnji
- Generalnim urbanističkim planovima
- Prostornim planovima opština
- Planovima detaljne regulacije
- Lokacijskim uslovima
- Eksproprijacijom zemljišta

V KORAK:

Gap Assessment Report – 3. Tehnička procena - 3.2 Projektno tehnička dokumentacija

Prikaz i razrada trenutnog stanja tehničkog projekta i dokumentacije uključujući prema potrebi:

- Generalni Projekat & Prethodnu studiju izvodljivosti;
- Idejni projekat & Studiju izvodljivosti;
- Studiju analize uticaja na životnu srednu i dokumenta u vezi s tim (EIA Izvršni rezime);
- Projekat za građevinsku dozvolu;
- Građevinska dozvola;
- Projekat za izvođenje radova
- Tenderska dokumentacija.

V KORAK:

Gap Assessment Report – 3. Tehnička procena - 3.2 Projektno tehnička dokumentacija

Izveštaj treba da sadrži redosled potrebne dokumentacije i preporuku u vezi sa budućim geološkim istraživanjima, uključujući na primer:

- Uslove podzemnih površina - geotehnička / topografska ispitivanja
- Specifikacije materijala
- Preseke i standardne dimenzije - dubina podgrade, kolovozni materijali i debljina, širina traka i ramena, kosine popločanih površina, očekivani dizajn površine van asfaltirane površine itd.
- Odvodnjavanje i erozije
- Uticaji na životnu sredinu (zemlja, voda, pejzaž, životinje, kvalitet vazduha, buka itd.)
- Topografska istraživanja
- Katastar
- Podzemne instalacije

V KORAK:

Gap Assessment Report – 3. Tehnička procena - 3.3. Identifikacija opcija

U identifikovanju mogućih opcija treba razmotriti scenarija koja je prikazao predlagač projekta (Studija izvodljivosti) i pripremiti sopstveni:

- „Do-minimum scenario“ (minimalne intervencije da se ispuni najvažniji specifični ciljevi projekta)
- „Do-most desirable scenario“

Kako bi se došlo do identifikacije najkorisnijih i realističnih opcija treba da se uradi sledeće:

1. Navesti specifične ciljeve i rangirati ih po važnosti
2. Opisati postojeću infrastrukturu (ukoliko postoji)
3. Razmisliti o dugoročnom planu koju bi grad/region/država trebalo u idealnom stanju da ima u pogledu planirane infrastrukture, kako bi ispunila date ciljeve
4. Iz prethodne tri procene treba identifikovati moguće opcije koje:
 - a. adresiraju najvažnije specifične ciljeve
 - b. su delotvorna modifikacija ili dopuna postojećeg sistema
 - c. su logični koraci u ostvarenju dugoročnog plana

V KORAK:

Gap Assessment Report – 4. Institucionalna procena- 4.1 Institucionalni okvir/kapaciteti

Na osnovu ispunjenog upitnika i prikupljenih podataka treba sagledati:

- Jasnu identifikaciju investitora, bilo da je u pitanju međunarodna ili nacionalna institucija, telo, agencija
- Uloge i odgovornosti vodećih nacionalnih institucija/preduzeća u pogledu vlasništva nad projektom i upravljanjem projekta
- Uloge i odgovornosti lokalnih vlasti, Javnih preduzeća u odnosu na upravljanje projektom
- Strukturu upravljanja projektom i linije izveštavanja
- Da li postoji PIU
- Konstituisanje PIU (ako je drugačija jedinica od one koja je uobičajeno zadužena za implementaciju projekta to bi trebalo definisati, kao i broj osoblja)
- Da li postoje odvojene procedure za upravljanje projektima (radovi) koje definišu odgovarajuću upravljačku praksu
- Svakodnevne odgovornosti individualnih članova PIU i njihovu odgovornost za upravljanje projektom
- Iskustvo pojedinačnih članova PIU: profesionalno i sektorsko iskustvo, iskustvo u upravljanju projektima (tip projekata: EU/ne-EU, radovi/usluge i tendersko iskustvo sa različitim tipovima ugovora)
- Iskustvo u finansijskom upravljanju (da li osoblje koje je zaduženo za finansijsko upravljanje/računovodstvo ima iskustva u fakturisanju ugovora za radove, dosadašnje iskustvo s EU projektima)

V KORAK:

Gap Assessment Report – 4. Institucionalna procena- 4.1 Institucionalni okvir/kapaciteti

Izveštaj treba da sadrži zaključak o tome da li je predlagaču projekta neophodna tehnička pomoć u odnosu na:

- Dalju pripremu projekta (npr. nadzor pripreme studije izvodljivosti i njena procena)
- Nabavke (npr. komentarisanje i odobravanje tenderske dokumentacije)
- Monitoring sprovođenja ugovora (npr. komunikacija sa izvođačem radova i inženjerom za superviziju, itd.)

V KORAK:

Gap Assessment Report – 5. Ekonomsko/finansijska procena - 5.1 Socio-ekonomski kontekst

Ovo je sveukupna procena makro-ekonomskih i socijalnih uslova teritorijalne oblasti na koju projekat utiče sa svim neophodnim pokazateljima: lokacija, tipologija, veličina/dimenzija, tehničke karakteristike svake projektne komponente:

- **Demografski trendovi** i opravdanje potrebe za predloženom infrastrukturom
- **Stopa zaposlenosti i nezaposlenosti** uz informacije o uticaju infrastrukture na zaposlenost u datoj teritorijalnoj oblasti i šire
- Postojanje posebnih **socijalnih ograničenja/slabosti/potreba** (etničke manjine, siromaštvo, marginalizovane socijalne grupe) koje utiču na sprovođenje projekta
- **Finansijski status** (godišnji budžet, etc) opština i javnih tela i informacije o sposobnosti javnog sektora da se stara o mogućnostima korišćenja infrastrukture i njenog održavanja
- **Potencijalna potražnja** za projektom sa kvantitativnim i kvalitativnim podacima o tipu i broju potencijalnih korisnika predložene infrastrukture. U tom kontekstu treba razmotriti režim tarifa/cena kako bi se sagledalo da li su pristupačne potencijalnim korisnicima
- **Proračun ekonomskih indikatora:** ENPV, ERR B/C odnos. Za ekonomsku analizu treba uzeti u obzir i eksternalije/indirektne efekte predložene infrastrukture i njihovu novčanu vrednost

V KORAK:

Gap Assessment Report – 5. Ekonomsko/ finansijska procena - 5.2 Operativno-finansijski status operatora projekta

U ovom delu se prezentuje opšte finasijsko stanje predlagača projekta uz procenu da li je projekat ostvariv.

Sistem računovodstvenih tabela treba da pokaže „cash inflows and outflows“ u odnosu na:

- Ukupnu cenu investicije
- Ukupne operativne troškove i prihode (uključujući troškove održavanja i troškove u vezi s tarifama)

V KORAK:

Gap Assessment Report – 5. Ekonomsko-finansijska procena - 5.3 Projektni troškovi, CBA

Procenjeni troškovi predloženog projekta, kapitalni troškovi i troškovi za funkcionisanje i održavanje bi trebalo da budu uključeni po dogovorenim cenama

Ukupni infrastrukturni troškovi sastoje se od kapitalnih troškova (koji se odnose na amortizaciju i kamatu prethodnih investicija, obnova i ne-godišnje održavanje) i tekućih troškova. Polazna tačka za proračun su troškovi investicije, obnove, održavanja i operisanja

Takođe, troškovi se mogu podeliti na varijabilni dio (pod uticajem obima transporta) i fiksni deo (na koji ne utiče obim transporta)

Za modele kolektivnog transporta biće neophodno projektovati operativni model i izračunati njegove troškove. Isto važi i za infrastrukturu čvorova, kao što su luke i aerodromi

Uzimajući navedeno u obzir sa projekcijom na referentni period treba izračunati i prikazati sledeće:

- FNPV(C) i FRR(C)
- Izvore finansiranja (uključujući tarife/cene i transfere od Vlade i međunarodnih finansijskih instituta)
- Finansijska održivost
- FNPV(K) i FRR(K)

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/cba_guide.pdf

V KORAK:

Gap Assessment Report - 6. Procena životne sredine

Izveštaj treba da sadrži procenu uticaja projekta na životnu sredinu u smislu uticaja na:

- a) komponente životne sredine
- b) osetljive oblasti životne sredine i
- c) klimatske promene

Uticaje na životnu sredinu bi trebalo proceniti na osnovu dva komplementarna izvora:

- Analize uticaja na životnu sredinu i studija. EIA izvršni rezime bi trebalo da sadrži sve potrebne informacije za obuhvatnu procenu i proveru da li su podaci ispravno/tačno prezentovani
- Preliminarne informacije o očekivanim uticajima na životnu sredinu date od strane predlagača projekta kroz različite komponente/pitanja koje sadrži Upitnik za GAP analizu. Ova procena treba posebno, ali ne i isključivo, da bude usmerena na uticaj projekta na osetljiva, zaštićena područja

V KORAK:

Gap Assessment Report - 7. Preliminarna analiza rizika

Rizik se, u ovom kontekstu, definiše kao verovatnoća pojave negativnih faktora koji mogu da ugroze ostvarenje ciljeva projekta.

Treba praviti razliku između problema i rizika:

- Postojeći/poznati problemi koji mogu da ugroze ostvarenje projektnih ciljeva moraju se neposredno osloviti od strane relevantnih pojedinaca/institucija
- Rizik je događaj koji može da nastane i utiče na projektne ciljeve, te stoga treba blagovremeno isplanirati mere za njegovo ublažavanje

Privremena analiza rizika treba da se uradi za sve faze implementacije projekta.

V KORAK:

Gap Assessment Report – Zaključci i preporuke

- Izveštaj treba da prezentuje sveukupne zaključke i rezime preporuka o predloženom projektu.
- Treba da sagleda dalje korake koje treba preduzeti kako bi projekat bio spreman za finansiranje. Takođe treba predložiti i neophodan vremenski okvir, uključujući realističnu procenu vremena za pripremu relevantne dokumentacije.

ANALIZA NEDOSTAJUĆIH INFORMACIJA U GAP IZVEŠTAJU

KORAK 1 – Na osnovu dobijenog GAP Izveštaja navedite koje informacije nedostaju

KORAK 2 – Diskusija o nedostacima analiziranih izveštaja

KORAK 3: Zaključci posle vežbe

VEŽBA – 30 MIN

Analiza nedostajućih informacija u GAP izveštaju

Korak 1: Kraća verzija GAP Izveštaja modifikovana za ovu vežbu biće predata svakom učesniku. Učesnici će imati 20 min da pročitaju GAP Izveštaj i pripreme komentare oko informacija koje nedostaju u GAP Izveštaju (za ovu svrhu pripremljen je formular na kome će se davati komentari).

Korak 2: Diskusija o nedostacima analiziranih izveštaja - Prezentacija sugerisanih nedostataka

Korak 3: Zaključci u vezi GAP izveštaja. Svaka grupa treba da navede zaključke za predloženi investicioni projekat. Ishod ove vežbe će biti uvod u sledeću vežbu t.j. popunjavanje GAP Assessment Sheet-a.

V KORAK:

Gap Assessment Report –Project Gap Assessment Sheet

Svi nalazi po pojedinačnim kriterijumima treba da se ogledaju u tkz. „GAP Assessment Sheets“ koji su osmišljeni za dva tipa projekata:

- **Projekti infrastrukturnih koridora** – uz korišćenje Planova područja posebne namene kako bi se odredili „ključni događaji“ u pripremi tenderske dokumentacije za izvođačke radove
- **Standardni projekti** kako bi se odredili „ključni događaji“ u pripremi tenderske dokumentacije za izvođačke radove

V KORAK:

Gap Assessment Report –Project Gap Assessment Sheet

All findings as per criteria shall be reflected by the examiner in the final GAP Assessment Sheet:

Project identification Maturity Assessment GAP quest section 2 – Project Identification shows:		(please detail)
Full coherence of specific against general objectives, direct effectiveness of investment typology/type of services provided in meeting objectives, exhaustive analysis of project's technical components.	HM	
Need to improve consistency/connection with declared objectives or description/analysis of technical components.	MM	
Low effectiveness in achieving defined objectives. Project's identification and description (both as a whole and single technical components) not sufficient to clearly identify project typology and/or motivations behind it.	LM	

V KORAK:

Gap Assessment Report – Project Gap Assessment Sheet

Technical Maturity Assessment - Spatial Planning GAP quest section 3.1 – Spatial Planning documentation is:		(please detail)
Complete	HM	Estimated time for completion is:
Under completion	MM	
Far from completion due to lack of documentation	LM	
Far from completion due to legal/regulatory constraints	LM	

V KORAK:

Gap Assessment Report – Project Gap Assessment Sheet

Technical Maturity Assessment – Technical documentation Gapquest section 3.2 - Project technical documentation is:		(please detail)
Complete	HM	
Under completion (land ownership is resolved)	MM	Estimated time for completion is:
Far from completion (land ownership is not resolved)	LM	
Far from completion due to legal/regulatory constraints	LM	

V KORAK:

Gap Assessment Report – Project Gap Assessment Sheet

Institutional Maturity Assessment Gap quest section 4 - Institutional Framework is:		(please detail)
Well defined, relevant, complete and experienced	VHM	
Well defined, relevant, complete but not experienced	HM	Please detail TA needs (Jaspers etc.)
Well defined for institutional part, but PIU/Project Management still under definition	MM	
Still under definition	MM	Estimated time for process definition is:
Far from definition due to legal/regulatory constraints	LM	

V KORAK:

Gap Assessment Report – Project Gap Assessment Sheet

Economic/Financial Maturity-Expenditure Coverage System GAPquest Section 5 – Project's Financial/Economic Analysis is:		(please detail)
Sound and complete, i.e. conducted according to EU and international standards for financial analysis	HM	
Partially sound and complete, some steps/elements need further specification and integration	MM	Please indicate which elements need integration and estimated time for completion.
The project is not affordable	LM	
Still to be initiated, only few elements are provided	LM	

V KORAK:

Gap Assessment Report – Project Gap Assessment Sheet

Environmental Maturity Assessment GAP quest Section 6 - Environmental Impact is:		(please detail)
Properly analysed and addressed through EIA process	HM	EIA prepared, submitted, approved?
Analysed and addressed but EIA process not yet activated	MM	Estimated time for EIA process definition is:
Only preliminarily analysed and addressed, some basic data/information are available	LM	
No environmental information available at all	VLM	

V KORAK:

Gap Assessment Report – Project Gap Assessment Sheet - Assessment Summary

	HM-High Maturity	MM-Medium Maturity	LM-Low Maturity
Project Identification			
Spatial Planning documentation			
Project technical documentation			
Institutional Framework			
Economic/financial Maturity			
Environmental assessment			

V KORAK:

Gap Assessment Report – Project Gap Assessment Sheet - Sveukupni zaključak o projektu

Panel za ocenjivanje će sačiniti finalnu listu prioritizovanih projekata za svaki sektor koji će biti predloženi za IPA i ostalu međunarodnu pomoć.

Projekti će biti podeljeni u 4 grupe prema stepenu zrelosti:

- Spreman za tendersku proceduru
- Spreman za pripremu nedostajuće dokumentacije
- Mali „nedostaci/rupe“ koje treba rešiti pre pripreme tehničke dokumentacije
- Ozbiljni nedostaci/rupe koje treba rešiti pre pripreme tehničke dokumentacije

V KORAK: Gap Assessment Report Projektni pasoš

Projektni pasoš je dat u formi pomoćnog materijala

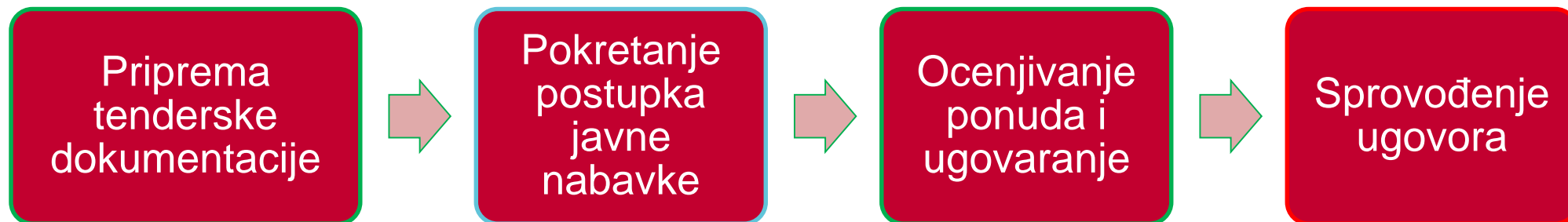
IMPEMENTACIJA

Nakon odobravanja projekta za finansiranje

- Sprovođenje i praćenje sprovođenja projekta (monitoring)
- Plaćanje
- Evaluacija/revizija

SPROVOĐENJE/IMPLEMENTACIJA

Dužina trajanja svakog procesa zavisi od vrste ugovora i postupka javne nabavke koji se primenjuje.

OSNOVNI ELEMENTI IMPLEMENTACIJE INFRASTUKTURNIH PROJEKATA

- Završiti formalnosti oko sklapanja ugovora nakon tenderske procedure
- Mobilisati resurse
- Ostvariti saradnju sa zainteresovanim stranama
- Održati inicijalni radni sastanak sa zainteresovanim stranama
- Proveriti i revidirati plan rada
- Uspostaviti sistem monitoringa (praćenja) i evaluacije (indikatori kao pomoćno sredstvo)
- Plan upravljanja rizikom na osnovu pretpostavki iz logičke matrice

IMPLEMENTACIJA(SPROVODJENJE)

U kontinuitetu:

- Nabavljati i upošljavati resurse, uključujući kadrove
- Nadgledati napredak – sistem praćenja
- Izveštavati o napretku
- Revidirati operativne planove na osnovu stečenog iskustva i izveštaja
- Upravljati rizikom

**Faza
sprovođenja
projekta**

IMPLEMENTACIJA (SPROVODJENJE)

Progresivno:

- Predati odgovornosti korisnicima
- Obezbediti planove i ugovore za održavanje stanja/opreme
- Obezbediti da su relevantne veštine efektivno prenete
- Pomoći da se obezbedi održivost projekta
- Završni izveštaj i završni finansijski izveštaj

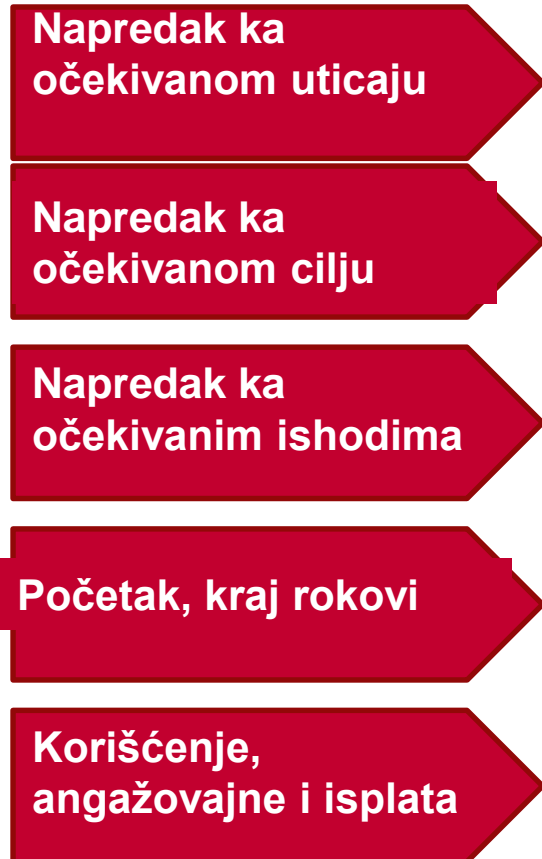

Završna faza

NADZOR (PRAĆENJE)

PROJECT PREPARATION FACILITY
PPF-Serbia's perspective for sustainable growth

This project is funded
by the European Union

Louis Berger | giz | International Services

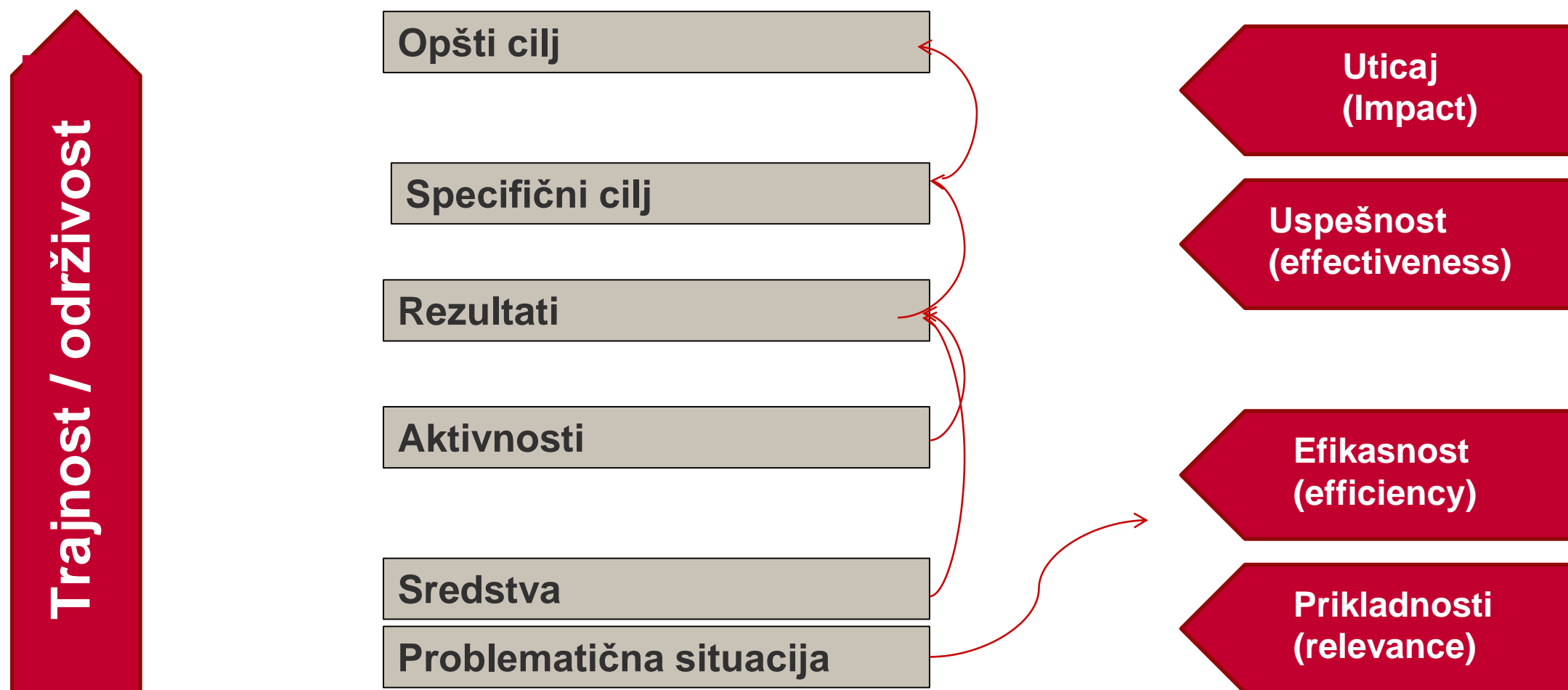

Government of the
Republic of Serbia

EVALUACIJA

- Sprovode je spoljni saradnici – nezavisni konsultanti
- Procenjuje prikladnost, efikasnost, uspešnost, uticaj i trajnost/održivost projekta
- Radi se pre početka, tokom trajanja projekta, finalna i naknadna evaluacija
- Rezultat evaluacije su preporuke i zaključci
- Pridaje posebnu pažnju ciljevima na nivou odnosa između:

EVALUACIJA

RAZLIKA IZMEĐU NADZORA I EVALUACIJE

	NADZOR	EVALUACIJA
Ko?	Odgovornost unutrašnjeg menadžmenta – na svim nivoima	Obično uključuje spoljne inpute (objektivnost)
Kada?	Tokom celog projekta	Periodično
Zašto?	Da bi se proverilo napredovanje, preduzele neophodne mere, ažurirali planovi	Da bi se izvukli zaključci za druge, buduće programe/projekte, itd.
Posebna pažnja	Inputi, aktivnosti, rezultati	Ishodi, rezultati, svrha, opšti cilj

PITANJA I ODGOVORI

This project is funded
by the European Union

Louis Berger | **giz** International
Services

Government of the
Republic of Serbia

PROJECT PREPARATION FACILITY

PPF-Serbia's perspective for sustainable growth

HVALA NA PAŽNJI!

This project is funded
by the European Union

Louis Berger | giz International
Services

Government of the
Republic of Serbia